

Ο Βλαντιμίρ, ο Εστραγκόν και το παράκτιο μέτωπο

Κώστας Μερκουράκης

Είναι ωραίο να προσφέρεις «ανάπτυξη». Ειδικά όταν κατορθώνεις κι επιλέγεις εκείνη την «ανάπτυξη» που ταιριάζει τέλεια σε ιθαγενείς. Και είναι ακόμα πιο ωραίο να προσφέρεις «ανάπτυξη» με προσεγγμένο περιτύλιγμα. Για να μπορούν οι ιθαγενείς να τη δέχονται χωρίς δεύτερη σκέψη.

Και φυσικά χρειάζεται μια μαρκίζα: «Ελληνική Ριβιέρα» ή «Μαϊάμι της Ευρώπης». Ονομασίες αδέξιες, αλλά συνάμα δηλωτικές τόσο του ποιοι, όσο και του τι μαγειρεύουν για το παραλιακό μέτωπο της Αττικής. Η συνταγή για τα επιτελεία της συγκυβέρνησης Νέας Δημοκρατίας - ΠΑΣΟΚ - επιχειρηματιών, τα είχε όλα και όπως πάντα σε αυθαίρετες ποσότητες: Τσιμέντο, μπαζώματα, άνευ όρων εκμετάλλευση, νεκρές ζώνες, τζόγος, κελεμπίες. Πάντα με το πρόσχημα της «ανάπτυξης» και της άφιξης «σοβαρών επενδυτών». Το «περιτύλιγμα» που λέγαμε.

Τι γίνεται όμως με το περιεχόμενο;

Πριν λίγους μήνες ιδρύεται η «Αττικό Παράκτιο Μέτωπο» - εταιρεία ειδικού σκοπού. Πρόεδρος, ο κος Αριστείδης Ματιάτος, ιδιοκτήτης τεχνικού γραφείου, κατασκευαστικής και εργολήπτης, πρώην στέλεχος της Πολιτικής Άνοιξης και στέλεχος, πλέον, της ΝΔ. Στο ΔΣ της εταιρείας συμμετέχουν επίσης, ο δήμαρχος Παλαιού Φαλήρου, Διονύσης Χατζηδάκης και ο πρώην Δήμαρχος Γλυφάδας, Κώστας Κόκκορης, για την απαραίτητη αυτοδιοικητική πολιτική νομιμοποίηση.

Η συγκεκριμένη εταιρεία προχωρά σε 20 έκτακτες προσλήψεις μέσα στο Πάσχα, χωρίς πίνακα μορίων υποψηφίων (νόμιμα – ηθικά;), δείχνοντας πως δεν έχει σε τίποτα να ζηλέψει από τις παραδοσιακές μεθόδους στελέχωσης της κρατικής μηχανής, των διαδοχικών κυβερνήσεων των δύο πρώην μεγάλων κομμάτων. Στη συνέχεια της παραχωρούνται εκτάσεις «φιλέτα» ανεκτίμητης αξίας, αλλά και ακίνητα που σήμερα ανήκουν σε διάφορους φορείς του δημοσίου, από το Σούνιο μέχρι το Φάληρο.

Τέλος, διαμορφώνεται το νομικό – εκτελεστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο οφείλει να κινηθεί:

α) Υπό τη σκέπη του ΤΑΙΠΕΔ: έχει προβλεφθεί η εξαίρεση του πεδίου δραστηριότητας της από ακίνητα δικαιοδοσίας ΤΑΙΠΕΔ, καθώς επίσης «η εταιρεία δεν δύναται να μεταβιβάσει καθ' οιονδήποτε τρόπο σε τρίτους την κυριότητα ακινήτων που της παραχωρούνται, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του ΤΑΙΠΕΔ».

β) Με συγκεκριμένη στόχευση: να διαχειριστεί τον μίτο των αρμοδιοτήτων και των χρήσεων γης και να διευκολύνει νέα, αλλά και υπάρχοντα συμφέροντα που επιθυμούν ελεύθερη... «πρόσβαση» στις παραλίες.

Λίγο πριν την κορύφωση της αργίας του Πάσχα, κι αφού έχει ολοκληρωθεί το ξεπούλημα του Ελληνικού (Επισημαίνεται ότι ήδη το ΤΑΙΠΕΔ έχει την κυριότητα και έχει προχωρήσει σε «διαγωνισμούς» για 2 «φιλέτα» της Παραλιακής στην Ελληνικό ΑΕ και στον Αστέρα της Βουλιαγμένης, από κοινού με την Εθνική Τράπεζα για το κομμάτι που η ίδια κατέχει. Η περιοχή του πρώην αεροδρομίου 6240 στρεμμάτων, αποτελεί ίσως το καλύτερο «φιλέτο»

σε ολόκληρη την Ευρώπη και μαζί με το γκολφ Γλυφάδας και τον Άγιο Κοσμά οδεύουν προς συγκεκριμένες οικογένειες έναντι ευτελούς τιμήματος. Λάτσης και Μπόμπολας εγγυώνται θέσεις εργασίας και... «ανάπτυξη», κι έτσι ο καθένας μπορεί να βγάλει τα συμπεράσματά του) βλέπει το φως της δημοσιότητας το «νομοσχέδιο για τους αιγιαλούς», αλλά αποσύρεται, υπό το φόβο αντιδράσεων. Προσωρινά. Μέχρι να περάσει η τριπλή κάλπη των εκλογών.

Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που αγκαλιάζει ή θα αγκαλιάσει εγχειρήματα και μελλοντικές εμπνεύσεις τύπου ΤΑΙΠΕΔ ή «Αττικό Παράκτιο Μέτωπο» και που ανοίγει την πόρτα στην επικίνδυνη επιχειρηματική «αξιοποίηση» των αιγιαλών.

Εξαιρετικά ενδεικτικά: Καταργούνται τα όρια παραχώρησης χρήσης αιγιαλού (ομπρέλες - ξαπλώστρες). Επιτρέπεται η παραχώρηση θαλάσσιου ή λιμναίου χώρου για τοποθέτηση πλωτών εξεδρών (μέχρι 150 τμ) για την εξυπηρέτηση πολιτιστικών ή ψυχαγωγικών σκοπών.

Διευκολύνεται η δημιουργία μόνιμων κατασκευών από ιδιώτες για επιχειρηματικούς σκοπούς αν «κρίνεται απολύτως απαραίτητη για την επίτευξη του επιχειρηματικού σκοπού» από τον γ.γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Για τον ίδιο λόγο επιτρέπεται το μπάζωμα θαλάσσιων χώρων (μπορούν να επιχωματωθούν μέχρι 5 τμ, για κάθε κλίση που διαθέτει η όμορη τουριστική μονάδα).

Το σχέδιο νόμου προβλέπει, επίσης, τη δυνατότητα νομιμοποίησης αυθαίρετων κατασκευών που βρίσκονται στον αιγιαλό και την παραλία για επιχειρηματικούς σκοπούς, ενώ τέλος, στο νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών έχουν αφαιρεθεί οι ρητές αναφορές στην υποχρέωση ελεύθερης και απρόσκοπτης πρόσβασης στον αιγιαλό, καθώς και η απαγόρευση της παραχώρησης της αποκλειστικής χρήσης αιγιαλού και παραλίας.

Ο βρετανικός Guardian σε σχετικό ρεπορτάζ αναφέρει πως το νομοσχέδιο απειλεί «μια από τις πιο παρθένες ακτογραμμές ολόκληρης της ευρωπαϊκής ηπείρου», προωθώντας τη χαοτική ανάπτυξη των ακτών της Ιταλίας και της Ισπανίας. Ο διευθυντής του WWF Ισπανίας - χώρα η οποία έχει οικοδομήσει πάνω από το 70% της ακτογραμμής της - απηύθυνε έκκληση στους Έλληνες Υπουργούς να «μην καταστρέψετε τις ακτές σας όπως εμείς».

Στην Ελλάδα η είδηση περνά στα ψιλά των περισσότερων συστημικών εφημερίδων.

Έχουμε να κάνουμε με ένα μοντέλο που άλλες χώρες (Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία) εφάρμοσαν επί δεκαετίες και πλέον έχουν απορρίψει ως τρομακτικά ζημιογόνο. Ωστόσο, οι συνέπειες της περιβαλλοντικής υποβάθμισης των ακτών φυσικά παραμένουν. Γιατί πέρα από το οικολογικό, τίθεται και το οικονομικό (φούσκα ακινήτων, απώλεια ελκυστικότητας με επιπτώσεις και στη σταθερότητα και στην ποιότητα του τουρισμού), αλλά και το κοινωνικό ζήτημα, καθώς χάνεται η δωρεάν, ανεμπόδιστη πρόσβαση στις παραλίες. Όμως, δε χρειάζεται να πάμε μακριά. Αρκεί να ρωτήσετε τους νεότερους σε ηλικία κατοίκους της Καλλιθέας ή του Μοσχάτου, να σας πουν αν αισθάνονται πως η πόλη τους διαθέτει παραλία.

Η «Αττικό Παράκτιο Μέτωπο» δείχνει το δρόμο, το ξεπούλημα του Ελληνικού δίνει τον τρόπο, το ΤΑΙΠΕΔ κρατά το ρυθμό. Κάπως έτσι, φτιάχνουν τα νέα «the place to be», κάπως έτσι θέλουν να γράψουν (και) το νέο παράκτιο success story.

Με μια νεολαία ιθαγενών, που θα γερνά περιμένοντας νέες θέσεις εργασίας στη Ριβιέρα του μέλλοντος. Όπως ο Βλαντιμίρ κι ο Εστραγκόν, έτσι κι εμείς. Εσύ κι εγώ, περιμένοντας την «ανάπτυξη». Μαζεύοντας γόπες. Του «τουρίστα πολυτελείας».